

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Mozsolits Ügyvédi Iroda (1133 Budapest, Pozsonyi út 53-55. szám, ügyintéző: dr. Mozsolits Beáta ügyvéd) által képviselt felperesnek az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala Módszertani és Jogi Képviselési Főosztálya (1055 Budapest, Szalay utca 16. szám) által képviselt II. rendű alperes ellen a Fővárosi Bíróság 2006. október 27-én kelt 22.G.41.234/2003/50. számú ítélete ellen a II. rendű alperes részéről 52. sorszám alatt, és a felperes részéről 53. sorszám alatt benyújtott fellebbezések folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, a II. rendű alperes marasztalásának összegét 1. 470.000 (Egymillió-négyszázhetvenezer) forintra leszállítja és az ezen összeg után fizetendő késedelmi kamat mértékét a 2005. január 1. napjától a teljesítésig terjedő időszakra a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat összegével megegyező mértékben állapítja meg.

Kötelezi a felperest, hogy az elsőfokú bíróság székhelye szerint illetékes APEH regionális igazgatóságának felhívására fizesse meg az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 855.000 (Nyolcszázötvenezer) forint kereseti illetéket.

A felek az elsőfokú eljárásban felmerült egyéb költségeiket maguk viselik.

A kereseti illetékből 45.000 (Negyvenezer) forintot az alperes személyes illetékmentessége folytán az állam viseli.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy az elsőfokú bíróság székhelye szerint illetékes APEH regionális igazgatóságának felhívására fizesse meg az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 820.000 (Nyolcszázhuszezer) forint fellebbezési illetéket.

A felek a másodfokú eljárásban felmerült egyéb költségeiket maguk viselik.

Az alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt 81.296 (Nyolcvanegyezer-kettőszázkilencvenhat) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A felperesnek a 28.597.295 forint és kamatai kártérítésként való megfizetésére irányuló keresete alapján a Fővárosi Bíróság a 2006. október 27-én kelt 22.G.41.234/2003/50. számú ítéletével kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 1.521.572 forintot, annak kamatait, továbbá 120.000 forint részperkötséget, a felperes ezt meghaladó keresetét elutasította.

Az ítélet indokolása szerint a felperes 1998. március 2-án megállapodást kötött a .. Rt.-vel gépek, berendezések és eszközök használatának átengedése tárgyában, havi 900.000 forint + áfa használati díj ellenében. A ..Rt. 1999. június 1. napjával felszámolás alá került. A felszámolás elrendelését megelőzően a felperesnek 1.740.751 forint összegű hitelezői igénye keletkezett, amelyet a felszámoló a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 57. § (1) bekezdésének f) pontjába sorolva visszaigazolt, ugyanakkor a felperes érvényesítette a felszámolás elrendelését követő időszakra is a 900.000 forint + áfa használati díjat. A felperes bejelentése szerint 1999. szeptember 8-ig (amikor is a felperes a használatot azonnali hatállyal felmondta és úgy nyilatkozott, hogy intézkedik a tulajdonában lévő gépek használatának megakadályozására) 3.262.323 forint összegű igénye keletkezett. Később a felperes az 1999. június 1-je és a 2000. január 31-e közötti időszakra 8.887.323 forint összegű, a Cstv. 57. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti követelés visszaigazolását kérte a felszámólótól, azonban a felszámoló az általa vitatott hitelezői igényt nem terjesztette elő elbírálásra a felszámolási eljárásban eljáró bírósághoz. A felperes 2000. február 29-én kifogást nyújtott be a felszámoló e mulasztása miatt, majd 2000. május 5-én kelt beadványában a felszámolási eljárást lefolytató bíróságnál sürgette a benyújtott kifogásának elbírálását. A bíróság azonban arról tájékoztatta a felperest, hogy a beadványáról csak az adós egyezségi tárgyalásainak eredménytelenségét követően fog határozni. A .. Rt. adós a hitelezőivel egyezséget kötött, amelyet az eljáró bíróság 2000. május 26-án a 221/II. számú végzésével jóváhagyott és a felszámolási eljárást az adós megszüntetése nélkül befejezetté nyilvánította. A végzés indokolásában rögzítette, hogy a felperes kifogását nem bírálta el tekintettel arra, hogy az egyezés megkötését követően az okafogyottá vált, és az el nem bírált kifogás alapjául szolgáló hitelezői igénnyel az adós jogosult foglalkozni.

A felperesnek az egyezséget jóváhagyó végzés elleni fellebbezését a felszámolási eljárást lefolytató bíróság a 221/II. számú végzés kiegészítése iránti kérelemnek

tekintette és elbírálta oly módon, hogy a 228. sorszámú kiegészítő végzésével a hitelező kifogását elutasította.

A felperes részéről a 228. sorszámú kiegészítő végzés ellen benyújtott fellebbezést a Legfelsőbb Bíróság a 2002. október 31-én kelt Fpk. VI.32.485/2000/2. számú végzésével elbírálta és az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. A Legfelsőbb Bíróság a végzésének indokolásában megállapította, hogy a bíróság által el nem bírált kifogás alapját képező a) kategóriás követelés valójában a felszámoló által vitatott hitelezői igény volt, a felszámolónak az igény visszautasítására tett intézkedése nem volt jogszerű, mert a Cstv. 46. § (6) bekezdése szerint a vitathatónak minősített igényt elbírálás végett 15 napon belül a felszámolást lefolytató bírósághoz kellett volna megküldenie, így a vitatott követelésről az elsőfokú bíróság érdemben dönthetett volna. A végzés indokolása szerint az elsőfokú bíróság is tévesen állapította meg, hogy a felperes nem kifogást, hanem vitatott hitelezői igényt érvényesít, amelynek elbírálása nem előzi meg az egyezség megkötését, ugyanis a felperes bejelentése - a tartalmát tekintve - a felszámoló jogszerűtlen eljárását kifogásolta, így megfelelt a Cstv. kifogásra vonatkozó rendelkezéseinek, és arról a bíróságnak a kifogás elbírálására vonatkozó szabályok szerint még az egyezségi tárgyalást megelőzően kellett volna döntenie.

A per során az I. rendű alperes (a ..Rt. felszámolója, a .. Részvénytársaság) végelszámolással jogutód nélkül megszűnt, így az elsőfokú bíróság az I. rendű alperessel szemben az eljárás félbeszakadását állapította meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a II. rendű alperes kártérítési felelőssége a Ptk. 339. § (1) bekezdése és a 349. § (1) és (3) bekezdése szerint is fennáll, mert a Legfelsőbb Bíróság hivatkozott végzésének indokolása is rögzítette, hogy a II. rendű alperes elmulasztotta a felperes kifogása tárgyában való soron kívüli döntést, ezzel megsértette a Cstv. 51. § (1) - (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseket, amely miatt a II. rendű alperes magatartásának jogellenessége megállapítható. A felperes az igényérvényesítéshez szükséges feltételeket teljesítette, a rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette, azonban nem vezettek eredményre.

Az elsőfokú bíróságnak a kártérítés összegét illetően az volt a jogi álláspontja, hogy a felperest csak a felszámolás elrendelésétől az azonnali hatályú felmondásáig (1999. június 1. és 1999. szeptember 8. napja közötti időszakra) illeti meg a használati díj, mert a felperes 1999. szeptember 8-i levelében kilátásba helyezte a gépek használatának megakadályozását, de nem tett a gépek birtokba vétele érdekében intézkedéseket és elmulasztotta a gépek meglétének ellenőrzését is. Figyelemmel arra, hogy a felmondáshoz csatolt számításában a felperes 3.262.323 forintban jelölte meg a követelését, az elsőfokú bíróság ezt tekintette irányadónak. Ebből az összegből azonban levonta a Cstv. 57. § (1) bekezdésének f) pontjába sorolt 1.740.751 forint összegű felperesi követelést arra tekintettel, hogy az 1999. szeptember 8-i levél szerint a felperes összes hitelezői igénye 3.262.323 forint volt, így a II. rendű alperest a különbözet (1.521.572 forint) megfizetésére kötelezte. A

felperes keresetének ezt meghaladó részét elutasította azzal az indokolással, hogy az eljárás során a felperes nem bizonyította, hogy a .. Rt. a felszámolási eljárás későbbi szakaszában a felperes gépeit használta volna. A megállapodás szerint ugyanis a használati díj csak a gépek használata esetén jár a felperesnek. Az elsőfokú bíróság utalt arra is, hogy a felszámolási eljárásban kötött egyezséget követően a .. Rt. vezető tisztségviselői írásban jelezték a felperesnek, hogy a gépeket nem használják, erre tekintettel a használati díjra küldött számlákat nem fizetik ki és kérték, hogy a felperes szállíttassa el a gépeket. Az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a .. Rt. ellen 2003. január 14-i kezdő időponttal ismét felszámolási eljárás indult, és az újabb felszámoló a felperes igényét 28.597.295 forint összegben elismerte azzal, hogy az behajthatatlan. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a 2000. május 26-i egyezséget követő időszakra vonatkozóan a felperes esetleges kára és a II. rendű alperes magatartása között semmiféle okozati összefüggés nem állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a II. rendű alperes 52. sorszám alatt, a felperes pedig 53. sorszám alatt fellebbezést nyújtott be.

A II. rendű alperes kérte a felperes keresetének teljes egészében történő elutasítását és a II. rendű alperest perköltség fizetésére kötelező rendelkezés mellőzését. A II. rendű alperes szerint a felszámolás során eljáró bíróság alappal bízhatott abban, hogy a felperes követelése a folyamatban lévő egyezségi tárgyalásokon rendeződni fog. Az eljáró bíróság által választott, utóbb tévesnek bizonyult jogi megoldás ezért nem tekinthető súlyos hibának, így ez az állandó bírói gyakorlat szerint nem alapozza meg a II. rendű alperes kártérítési felelősségét.

A II. rendű alperes szerint - ha a Fővárosi Ítéltábla a kifejtettől eltérő jogi álláspontot foglalna el - az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a II. rendű alperes kártérítési kötelezettsége legfeljebb 1.521.572 forint összeg erejéig állapítható meg, figyelemmel arra, hogy a Cstv. 57. § (1) bekezdésének f) pontja alá tartozó követelésekre kiterjedt a létrejött kényszeregyezés hatálya. A II. rendű alperes szerint a felperesnek kellett volna azt bizonyítania, hogy a felszámolás elrendelését követően jogszerűen megilleti a használati díj. A .. Rt. a felszámolási eljárás alatt vitatta, hogy a gépeket ténylegesen használta volna, és ez a perben sem nyert bizonyítást. Az elsőfokú ítélet helyesen tartalmazza, hogy a lefolytatott bizonyítás adatai alapján a felperes nem bizonyította a gépeknek a felmondást követő használatát. A felperest - géphasználat hiányában - nem illeti meg a géphasználati díj, így a felperest a II. rendű alperes magatartásával összefüggésben nem érte kár. A felperesnek mint tulajdonosnak a gépek hasznosítására vonatkozó szerződés megszűnésére tekintettel gondoskodnia kellett volna a gépek elszállításáról és hasznosításáról. Ezt nem tette, e mulasztásából eredő kárát a II. rendű alperes nem viselheti.

A II. rendű alperes magatartásának jogellenességére vonatkozó ítéleti megállapításokkal kapcsolatban a II. rendű alperes a fellebbezésében nem vitatta azt a tényt, hogy a felszámolási eljárást lefolytató bíróságnak a Cstv. 51. § (2)

bekezdése értelmében a felszámoló intézkedésével kapcsolatos kifogás elbírálásáról soron kívül kellett volna határoznia, és ennek elmulasztása miatt a bíróság intézkedései nem voltak szakszerűek. Utalt azonban arra, hogy ebben közrejátszott a felperes és a felszámoló ugyancsak szakszerűtlen, hiányos eljárása is.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetével egyező tartalmú marasztalását kérte, tehát az I. rendű és a II. rendű alperesek egyetemlegesen 28.597.295 forint és annak 2000. május 26. napjától járó kamatai, valamint a perköltség megfizetésére történő kötelezését. Arra hivatkozott, hogy - az elsőfokú ítéletben foglaltakkal szemben - a felperes egyértelműen bizonyította a perbeli gépek 1999. szeptember 8. napját követő használatát. Erre utalt a .. Rt. későbbi felszámolójának tartozáselismerő nyilatkozata, amely 28.597.295 forint összegben elismerte a felperes követelését. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási teher alól a felperest mentesítő előbbi tartozáselismerést a Ptk. 242. § (1) bekezdését megsértve figyelmen kívül hagyta és ebben a körben a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségének sem tett eleget. A tartozáselismerés ugyanis önmagában igazolja a teljes használati díjkövetelésének megalapozottságát.

A felperes arra az esetre, ha ezt a jogi álláspontját a Fővárosi Ítéltábla nem osztaná, előadta, hogy álláspontja szerint legalább 1999. decemberig bizonyított a perbeli gépek használata, mivel az elsőfokú bíróság ítélezése alapjául elfogadott szakvélemény 7. számú melléklete szerint az 1999. decemberben benyújtott felperesi számla is szerepelt még a .. Rt. „fa” nyilvántartásában jogos követelésként. Ebben az esetben a használati díjkövetelés és az ennek alapján megítélhető kártérítés összege 1999. június 1-től havi bruttó 1.125.000 forint összegű használati díjjal számolva 7.875.000 forint.

A felperes harmadsorban előadta, hogy abban az esetben, ha a Fővárosi Ítéltábla az előbbi okfejtést sem fogadná el, akkor az 1999. június 1-től 1999. szeptember 8-ig terjedő időszakra (tehát a szerződésnek az elsőfokú bíróság szerinti fennállásáig) tart igényt a használati díjra, illetve ennek az összegnek megfelelő kártérítésre. Ebben az esetben a helyes marasztalási összeg azonban nem 1.521.572 forint, amit az elsőfokú bíróság megállapított, hanem 3.675.000 forint. Ebben a körben az elsőfokú bíróság nyilvánvaló számítási hibát vétett, amikor a felszámolást megelőző időszakban keletkezett 1.740.751 forint összegű hitelezői követelést levonta a felperes által hitelezői igényként megjelölt 3.262.323 forintból. A felperes nem vitatta, hogy 3.675.000 forint helyett a) pontos követelésként tévesen 3.262.323 forintot jelölt meg a .. Rt. „fa.”- hoz intézett levelében. Abban az esetben azonban, ha a másodfokú bíróság mégis ezt a téves összeget fogadná el, véleménye szerint akkor sem lehet levonásba helyezni a felszámolás kezdő időpontja előtti 1.740.751 forint összegű követelést.

A felperes a fellebbezésében vitatta az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy a 2000. május 26-i egyezségkötést követően a felszámolási eljárás megszűnése

miatt a .. Rt.-vel szemben polgári peres úton érvényesíthette volna a követelését. Előadta, hogy csak 2003. január 30-án vette át a Legfelsőbb Bíróság végzését, és csak ebből szerzett arról tudomást, hogy a kifogása ellenére jogerőre emelkedett az egyezséget jóváhagyó végzés. Azt is kifogásolta, hogy a II. rendű alperes 2001. márciusában a felperes erre irányuló kérelme ellenére sem tájékoztatta a felperest megfelelően ebben a kérdésben, hanem csak arra utalt, hogy a felperes fellebbezési kérelmének elbírálására feltehetően kb. 2 év múlva kerül sor a Legfelsőbb Bíróság előtt. A felperes tehát abban a tudatban volt, hogy a felszámolási eljárás még folyamatban van. Amikor pedig a Legfelsőbb Bíróság döntéséről tudomást szerzett, a .. Rt. már ismét felszámolás alatt állt, így polgári per már nem volt indítható a követelése érvényesítésére.

A felperes a bekövetkezett kára és a II. rendű alperes magatartása között fennálló okozati összefüggésre vonatkozóan a fellebbezésében utalt arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság is megállapította a II. rendű alperes mulasztását. Ha a II. rendű alperes a Cstv. 51. § (2) bekezdésének megfelelően elbírálja a felperes kifogását, akkor az egyezségkötésig felmerült, az a) pontba sorolt használati díj követelése megtérült volna, mert ebben az időben a .. Rt. „fa” vagyonának mértéke 665.222.000 forint volt és az a) pontos követeléseket 100 %-ban kielégítette. Az egyezséget jóváhagyó végzéstől a felszámolás másodszori elrendeléséig a .. Rt. vagyona eltűnt, így eltűnt a felperesi követelés fedezete is. Ez a felperes álláspontja szerint a II. rendű alperes jogsértő magatartásának következménye.

A felperes a fellebbezésében végül utalt arra, hogy a II. rendű alperes nem alkalmazta a Cstv. 44. § (3) bekezdésében foglaltakat, amely szerint a vitatott követeléssel rendelkező hitelezőnek járó, a saját csoportja szerinti kielégítésnek megfelelő összeget elkülönítve kell kezelni. Ha a II. rendű alperes jogszerűen jár el, akkor az egyezséget jóváhagyó végzésében rendelkeznie kellett volna a felperesi vitatott hitelezői igényt fedező tartalékképzésről. A felperes álláspontja szerint tehát, mivel 2000. május 26. napjáig 13.387.323 forint összegű használati díj követelése állt fenn a .. Rt. „fa”-val szemben, az ilyen összegű tartalék képzés elmulasztása miatt a II. rendű alperest ennek az összegnek megfelelő kártérítési fizetési kötelezettség terheli a Cstv. 44. § (3) bekezdésére alapítottnan.

A felperes fellebbezése megalapozatlan, a II. rendű alperes fellebbezése az alábbiak szerint kis részben megalapozott.

A Cstv. 51. § (1) bekezdése szerint a felszámoló jogszabálysértő intézkedése vagy mulasztása ellen a tudomásszerzéstől számított 8 napon belül a sérelmet szenvedett fél a felszámolást elrendelő bíróságnál kifogással élhet. Az adós nevében kifogást a 8. § (1) bekezdésében meghatározott szervek képviselője nyújthat be. A (2) bekezdés alapján a bíróság a kifogás felől soron kívül határoz, ha a kifogás elbírálása során a felek meghallgatása vagy egyéb bizonyítás felvétele szükséges, a kifogásolt intézkedés felfüggesztését rendeli el. A (3) bekezdés

értelmében, ha a bíróság kifogást megalapozottnak találja, a felszámoló intézkedését megsemmisíti és az eredeti állapotot helyreállítja vagy a felszámoló részére új intézkedés megtételét írja elő, ellenkező esetben a kifogást elutasítja. A Legfelsőbb Bíróság 2002. október 31-én kelt Fpk.VI.32.485/2000/2. számú végzése megállapította, hogy a felperes által benyújtott kérelem a felszámoló jogszerűtlen eljárására vonatkozó kifogás volt, amely vonatkozásában a felszámolási eljárást lefolytató bíróságnak a Cstv. 51. § (2) bekezdése szerint soron kívül határoznia kellett volna. A felszámolást lefolytató bíróság ezt a kötelezettségét elmulasztotta.

A Ptk. 349. § (1) bekezdése szerint államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. A (3) bekezdés értelmében ezeket a szabályokat kell alkalmazni a bírósági és ügyészségi jogkörben okozott kárért való felelősségre is, ha a jogszabály másként nem rendelkezik.

A II. rendű alperes kártérítési felelőssége alapjául szolgáló jogellenesség az eljáró bíróság mulasztása folytán megállapítható. A II. rendű alperes alaptalanul hivatkozik arra a fellebbezésében, hogy az eljáró bíróság jogértelmezésének hibái miatt csak akkor megalapozott a kártérítési felelősség érvényesítése, ha a jogértelmezési hiba kirívóan súlyos volt. A jelen ügyben a II. rendű alperes nem téves jogértelmezéssel, hanem konkrét eljárási mulasztásával adott alapot a kártérítési igény érvényesítésére. A Cstv. világosan rendezi a kifogás elbírálásának rendjét, amely jogszabályi rendelkezéseket a bíróság nem tartott be. A Fővárosi Ítéltábla - az elsőfokú bíróság ítéletével egyezően, a II. rendű alperes fellebbezésében foglaltakkal szemben - II. rendű alperes kártérítési felelősségének jogalapját megállapította.

A Fővárosi Ítéltábla a kártérítés összecszerűségének kérdésében osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a felperest kártérítés csak az 1999. június 1. és 1999. szeptember 8. közötti időszakra illeti meg. A felperes 1999. szeptember 8-i levelében a géphasználatra vonatkozó megállapodást azonnali hatállyal felmondta, és közölte, hogy amennyiben az adós a tartozását nem fizeti meg, úgy intézkedik a tulajdonában lévő gépek használatának megakadályozására. A felperes maga adta elő a felszámolást lefolytató bírósághoz benyújtott kifogásában, hogy az 1999. június 1. és a 2000. január 31. közötti időszakra a gépek használati díjára vonatkozó számláit a .. Rt. „fa.” felszámolóbiztosza visszaküldte neki azzal, hogy a gépeket a .. Rt. „fa.” nem használja. A felperes előtt tehát ismert volt, hogy a .. Rt. „fa.” a gépekre nem tart igényt, így - az 1999. szeptember 8-i levelének megfelelően - gondoskodnia kellett volna a gépek elszállításáról és a .. Rt. „fa.” esetleges géphasználatának megakadályozásáról. A periratokból megállapíthatóan a felperes ennek azért nem tett eleget, mert a gépek rögzítettek voltak és azok elbontása, elszállítása és a helyszínen helyreállítása a gépek aktuális értékét meghaladó kiadást jelentett volna számára. Az elsőfokú eljárás során a felperes felszámolóbiztosza is úgy nyilatkozott (16. sorszám), hogy a .. Rt. „fa.” két felszámolási eljárása közötti időszakban a gépek elszállításáról tárgyalások folytak,

de az a fenti körülményekre tekintettel elmaradt. A felperesnek az volt a szándéka, hogy a gépeket értékesíti és az értékesítés folytán az elszállítási kötelezettség már a vevőt terhelte volna. A gépekre azonban megfelelő vevő nem jelentkezett.

A felperes kártérítési igénye a II. rendű alperessel szemben csak akkor megalapozott, ha a kára (okozat) a II. rendű alperes jogellenes magatartása között okozati összefüggés áll fenn. A periratokból megállapíthatóan az 1999. szeptember 8-tól az egyezségkötésig terjedő időszakra vonatkozó, a felperes a) kategóriás, vitatott hitelezői igényének a felszámolási eljárást lefolytató bíróság által a Cstv. szabályai szerint történő elbírálása esetén sem került volna sor a teljes követelés a) kategóriás igényként való besorolására. Az ismertetett körülmények miatt a felszámolási eljárást lefolytató bíróság nem kötelezte volna felszámolóbiztost a teljes, fenti vitatott hitelezői igény a) pontos hitelezői igényként való számításba vételére. Erre csak a felmondás időpontjáig terjedő időszakra eső használati díj esetében került volna sor, ugyanis a .. Rt. „fa.” a gépek birtokában volt és a felmondásig nem jelezte a felperesnek, hogy a gépeket nem kívánja használni, azokra már nem tart igényt. A fentiek alapján, ha a felszámoló és a bíróság minden tekintetben a jogszabályok szerint jár el, a felperes hitelezői igénye a) pontos követelésként csak az 1999. június 1-je és az 1999.szeptember 8-a közötti időszakra vonatkozóan vált volna az egyezségkötés során érvényesíthetővé.

A kifejtettek alapján - szemben a felperes fellebbezésében foglalt különböző számítási módokkal, az elsőfokú bíróság ítéletével egyezően - a Fővárosi Ítéltábla is csak a felszámolási eljárás elrendelése és az 1999. szeptember 8-i azonnali hatályú felmondás közötti időszakra látta a felperesi kártérítési igényét megalapozottnak, mint olyan követelést, amelyet a felperes a II. rendű alperes jogellenes magatartása következtében nem tudott érvényesíteni a felszámolási eljárásban kötött egyezség során.

Helytálló ugyanakkor a felperes fellebbezése abban a kérdésben, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az erre az időszakra járó használati díj mint kártérítés kiszámítása körében számítási hibát tartalmaz. A felszámolóbiztos által f) pontba sorolt 1.740.751 forint összegű követelésre kiterjedt a 2000. május 26-án jóváhagyott egyezség mint kényszeregyezség a Cstv. 44. § (1) bekezdése alapján. A Fővárosi Ítéltábla elfogadta a felperesnek azt az álláspontját is, hogy az 1999. szeptember 8-i leveléhez csatolt hitelezői igényét (amelyet a Cstv. 57. § (1) bekezdésének a) pontjába kívánt soroltatni) tévesen jelölte meg 3.262.323 forintban és valójában a 900 forint + áfa/hó követelés az 1999. június 1-je és 1999. szeptember 8-a közötti időszakra helyesen felszámítva 3.675.000 forint összegű felperesi használati díjigényt jelent, amely vonatkozásában a II. rendű alperes kártérítési felelősség terheli.

A Fővárosi Ítéltábla jogi álláspontja szerint azonban a felperesnél bekövetkezett kárért nem kizárólag a II. rendű alperes tartozik kártérítési felelősséggel.

A Ptk. 344. § (1) bekezdése szerint, ha többen közösen okoznak kárt, felelősségük a károsulttal szemben egyetemleges, egymással szemben pedig magatartásuk felróhatósága arányában oszlik meg.

A Ptk. 340. § (1) bekezdése értelmében nem kell megtérítenie a kárnak azt a részét, amely abból származott, hogy a károsult a kár elhárítása, illetőleg csökkentése érdekében fennálló kötelezettségének nem tett eleget. Nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amely abból származott, hogy a károsult nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A jelen ügyben a felperes nemcsak a II. rendű alperes, hanem az I. rendű alperes, a .. Rt. „fa.” felszámolója, a II. rendű alperes neve. ellen is megindította a pert, vagyis maga is úgy találta, hogy a bekövetkezett kárért az I. rendű alperes is kártérítési felelősséggel tartozik, mert az I. rendű alperes felszámolóbiztos is hozzájárult a kár bekövetkezéséhez.

A felperesnek ez a megállapítása helytálló. A Legfelsőbb Bíróság már idézett Fpk.VI.32.485/2000/2. számú végzése is tartalmazza, hogy az I. rendű alperes felszámolójának magatartása jogszerűtlen volt, amikor az általa vitatott hitelezői igényt visszautasította, ahelyett, hogy a Cstv. 46. § (6) bekezdésében foglaltak szerint az általa vitathatónak minősített hitelező igényt elbírálásra 15 napon belül a felszámolást lefolytató bírósághoz küldte volna meg. Abban az esetben, ha a felszámoló jogszerűen jár el, a felszámolást lefolytató bíróság az elé terjesztett vitatott hitelezői igényről határozott volna, és a felperesnek nem lett volna oka a felszámoló jogszerűtlen eljárása miatt kifogás benyújtására. A Fővárosi Ítéltábla ezért úgy ítélte meg, hogy a felszámoló és a II. rendű alperes magatartása 40-40 %-ban járult hozzá a felperesnél bekövetkezett kárhoz. Figyelemmel arra, hogy az I. rendű alperes jogutód nélkül megszűnt, az egyetemleges marasztalás fogalmilag kizárt. Ugyanakkor a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a felperes eljárása sem volt minden tekintetben jogszerű és egyértelmű. A felperes esetében nyomatékosan értékelni kell, hogy a felperest a .. Rt. „fa.” elleni felszámolási eljárás során a felszámolását lefolytató, hivatásszerűen eljáró felszámoló cég képviselte, amelynek különösen tisztában kell lennie a felszámolási eljárás egyes jogintézményeinek alkalmazhatóságával és céljával. Mindezek ellenére a felperes felszámolóbiztos által benyújtott beadványok megfogalmazása nem volt szakszerű. A felperes a beadványát kifogásnak nevezte, de abban nem utalt kifejezetten a felszámoló jogszerűtlen magatartására, hanem csak azt adta elő, hogy a Cstv. 57. § (1) bekezdésének a) pontjában foglalt hitelezői igénye van, amelyet a felszámoló nem fogad el. A felperes tehát a saját magatartásával is hozzájárult ahhoz, hogy az elsőfokú bíróság a beadványában foglalt igényét nem kifogásként, hanem vitatott hitelezői igényként kezelte és így téves jogi álláspontot foglalt el annak elbírálását illetően. A Fővárosi Ítéltábla a felperes közrehatását a kár bekövetkeztében 20 %-ban határozta meg.

A felperes fellebbezése megalapozatlan abban a kérdésben is, hogy az egyezségkötést követően módjában állt volna-e igényét polgári peres úton

érvényesíteni a .. Rt.-vel szemben. Nem vitatva, hogy a felperes a Legfelsőbb Bíróság határozatát az általa jelzett időpontban kapta meg, megállapítható, hogy a felperes jóval korábban, más módon is tudomást szerezhette volna és tudomást is szerzett arról, hogy a fellebbezése nem érinti a felszámolási eljárásban megkötött egyezséget. Egyrészt a felszámolást lefolytató bíróság értesítette, hogy a beadványát nem az egyezséget jóváhagyó végzés elleni fellebbezésként, hanem kiegészítési kérelemként bírálja el. Maga a felperes csatolta (53. sorszám) a felszámolási eljárást lefolytató bírósággal történt későbbi levélváltását, amelyből ezeket a tényeket - ha korábban ez nem is lett volna világos számára - 2001. márciusában egyértelműen megismerhette. A felperes az f) pontba sorolt követelése folytán részese volt az egyezésnek, így az egyezséggel kapcsolatos iratokat az eljáró bíróság kézbesítette részére. Emellett a felszámolási eljárás befejezéséről szóló végzést mint közleményt a bíróság a Céglőnyben mindenki számára hozzáférhetően nyilvánosságra hozta. A felperesnek tehát a .. Rt. ellen indult két felszámolási eljárás közötti időszakban több mint két év állt rendelkezésére a vitatotként fennmaradt követelése perrel történő érvényesítésére.

A kifejtettek alapján a kármegosztást követően felperest 1.470.000 forint összegű kártérítés illeti meg a II. rendű alperestől.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a kamatfizetés vonatkozásában is részben megváltoztatta, és 2005. január 1. napjától a teljesítésig terjedő időszakra a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat összegével megegyező mértékben állapította meg. Az elsőfokú bíróság ugyanis alkalmazta a Ptk. 301/A. § (2) bekezdését, amely szerint a jegybanki alapkamatot 7 %-al megnövelte. E rendelkezés csak a gazdálkodó szervezetek közötti késedelmi kamat megállapítására vonatkozik. A jelen ügyben a Ptk. 685. § c) pontja alapján a bíróság nem minősül gazdálkodó szervezetnek, mivel a költségvetési szerv csak a gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataiban minősül gazdálkodó szervezetnek.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontjával, hogy a 2003. január 14-i kezdő időponttal elindult újabb felszámolási eljárásban kirendelt felszámoló által tett tartozáselismerő nyilatkozatnak a II. rendű alperes kártérítési felelőssége vonatkozásában nincs jelentősége. A felperes az egyezségkötést követő időszakban az igényét érvényesíthette volna, így az ennek elmulasztásával felmerült kára és a II. rendű alperes magatartása között semmiféle okozati összefüggés nem állapítható meg.

A kifejtettek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a rendelkező rész szerint határozott.

A felperes a másodfokú eljárás alapján a kereseti kérelmének mintegy 5%-ában minősíthető pernyertesnek, így ennek megfelelően kell viselnie az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. Törvény (Itv.) 62.§-a (1) bekezdésének i) pontja szerinti illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 900.000 forint kereseti illetékből 855.000

forint illetéket, a fennmaradó 45.000 forint kereseti illetéket - a II. rendű alperesnek az Itv. 5. §-a (1) bekezdésének c) pontja alapján fennálló személyes illetékmentessége folytán - a 6/ 1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

A felperes fellebbezése sikertelen maradt, de az alperes fellebbezése is csak kis mértékben vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla az alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt 91.296 forint összegű fellebbezési illetékből 10.000 forint viselésére - a felperes által meg nem fizetett fellebbezési illeték arányos részének viselésével együtt - a felperest kötelezte, a fennmaradó 81.296 forint fellebbezési illetéket pedig az állam viseli. Miután egyik fél fellebbezése sem vezetett alapvetően sikerre, a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján akként rendelkezett, hogy egyebekben mindegyik fél maga viseli a saját költségét.

Budapest, 2007. március 28.

. Koday Zsuzsanna sk.
a tanács elnöke

Tamáné dr. Nagy Erzsébet sk.
sk.
előadó bíró

Dr. Molnár József

bíró

A kiadmány hitelül:
bírószági tisztviselő